

Focus op innovatie en arbeid

september 2014

Werkbaar werk in de Vlaamse gezondheids- en welzijnssectoren

In de gezondheids- en welzijnzorg vinden we meer werkbare jobs (58,8%) dan gemiddeld op de Vlaamse arbeidsmarkt (54,6%). Meer mensen hebben motiveerend werk dat voldoende leerkansen biedt en de werk-privé-balans is beter in evenwicht. De jobkwaliteit of werkbaarheid vertoont evenwel grote verschillen naargelang de subsector. Ziekenhuizen, gezins- en bejaardenhulp en de clusers 'jeugdbijstand, gehandicaptenzorg, welzijn', 'kinderopvang, centra geestelijke gezondheidszorg' scoren beter dan het Vlaamse gemiddelde terwijl de rusthuizen een lagere werkbaarheidsgraad optekenen.

Weinig rust in rusthuizen

In de gezondheids- en welzijnzorg noteert 'jeugdbijstand, gehandicaptenzorg, welzijn' de hoogste werkbaarheidsgraad (68,9%). Het laagste cijfer wordt opgetekend in de rusthuizen (51,4%). De werkbaarheidsgraad geeft aan welk aandeel van de jobs voldoet aan vier voorwaarden:

- de job biedt voldoende leermogelijkheden,
- de job is goed te combineren met het privéleven,
- de job geeft geen aanleiding tot problematische werkstress,
- de job is motiverend.

Tabel 1 Werkbaar werk gezondheids- en welzijnzorg Vlaanderen, 2013 (% van werknemers)

	werkstress	motivatie problemen	onvoldoende leermogelijkheden	problemen werk-privé-balans	werkbaar werk
Vlaamse arbeidsmarkt	29,3	18,1	18,0	10,8	54,6
Gezondheids- en welzijnzorg	29,6	11,8	14,9	8,6	58,8
Ziekenhuizen	32,7	10,9	12,8	9,3	57,4
Rusthuizen	35,3	13,6	21,2	9,9	51,4
Gezins- en bejaardenhulp	23,5	13,4	19,4	6,4	62,9
Jeugdbijstand, Gehandicaptenzorg, Welzijn	22,2	9,3	7,2	5,9	68,9
Kinderopvang, Centra Geestelijke Gezondheidszorg	24,6	9,5	11,8	10,7	64,4

Dat slechts de helft van de werknemers een werkbare job heeft in de rusthuizen komt vooral door het groot aandeel problematische stressjobs (35,3%) en het gebrek aan leerkansen (21,2%). Dat laatste heeft hoofdzakelijk te maken met het feit dat er in de rusthuizen veel meer werknemers routinematig werk hebben en minder mogelijkheden om zelf het werk te plannen en te organiseren. Het

werkstressprobleem is vooral toe te schrijven aan de hoge taakbelasting, zowel in emotioneel opzicht als in termen van te presteren opdrachten. Die problematiek zien we ook in de ziekenhuizen waar ook een hoog werkstresscijfer opgetekend wordt (32,7%). In de andere subsectoren is het beeld op dat vlak veel gunstiger.

Enkele andere interessante gegevens over werk en werkbaar werk in de welzijns- en gezondheidssector:

- Bij 'jeugdbijstand, gehandicaptenzorg, welzijn' heeft 49,6% een emotioneel belastende job, bij gezins- en bejaardenhulp is dat (slechts) 22,3%
- 23,6% van de werknemers in de rusthuizen heeft een fysiek belastende job (t.o.v. 14,7% gemiddeld in de welzijns- en gezondheidssector)
- 60,1% denkt in staat te zijn om de huidige job voort te zetten tot het pensioen in de gezondheids- en welzijnszorg; In Vlaanderen is dat gemiddeld 64,7%.
- In de afgelopen 12 maand was 12,3% sporadisch (soms) en 1,5% regelmatig (vaak, altijd) het slachtoffer van lichamelijk geweld in de gezondheids- en welzijnszorg. Bij 'jeugdbijstand, gehandicaptenzorg, welzijn' is dat zelfs respectievelijk 24,1% en 3,6% (respectievelijk 4,1% en 0,5% in Vlaanderen).

Meer cijfers over de gezondheids- en welzijnssectoren vindt u in het '[Sectorprofiel werkbaar werk in de gezondheids- en welzijnszorg 2004-2013](#). Brussel, augustus 2014'.

De '[Technische nota 'Werkbaar werk in sectoren: 2013. Indicatoren voor de kwaliteit van de arbeid voor werknemers voor 13 sectoren](#). Brussel, mei 2014' geeft een gedetailleerde analyse van de werkbaarheid in 13 sectoren voor de periode 2004-2013.

Het '[Informatiedossier 'Vlaamse werkbaarheidsmonitor werknemers 2013, Brussel, september 2013](#)' bevat de basisgegevens van de werkbaarheidssituatie van de werknemers op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Alle informatie over de werkbaarheidsmonitor vindt u op www.werkbaarwerk.be. De documenten kan u gratis downloaden.

De Vlaamse werkbaarheidsmonitor is een initiatief van de Vlaamse sociale partners en werd ontwikkeld door Stichting Innovatie & Arbeid met de financiële steun het Europees Sociaal Fonds.